

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 21^ο

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 174

ΔΗΜΙΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΚΑΛΑΝΤΑΡΤΣ - ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΝ
(ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ)

1989-2009

20

χρόνια

«Αργοναύτης»

Αναβίωσε και φέτος το έθιμο των Μωμόγερων

Σελίδα 12

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Λ.Β.

Σελίδα 3

Παρουσίαση βιβλίων
από τη δασκάλα μας και
χριστουγεννιάτικα έθιμα

Σελίδα 6

Γιορτή των τμημάτων της Ε.Λ.Β.

Σελίδα 7

Η Ημαθία τίμησε τα παιδιά της

ΣΕΛΙΔΑ 5

ΑΝΑΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΜΠΛΗΓΑΔΕΣ...

«Για να φτάσουν οι Αργοναύτες στα παράλια του Εύξεινου Πόντου, έπρεπε να περάσουν υποχρεωτικά ανάμεσα από τις τρομακτικές και αδιαπέραστες μέχρι τότε Συμπληγάδες Πέτρες. Ένα περιστέρι, σύμβολο Ειρήνης και Πολιτισμού, προπορεύθηκε και τους έδειξε τον τρόπο...»

ΟΤΑΝ Η ΕΙΡΗΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΑΙ ΣΕ ΠΟΛΕΜΟ!!!

Από τη μια, παιδιά που λένε τα κάλαντα με τα τριγωνάκια τους και μαζεύουν δώρα από τις οικογένειες και τους συγγενείς τους, (έναν ακόμη spiderman ή ίσως videogame), και από την άλλη παιδιά που κλαίνε χτυπημένα τα ίδια, τα αδελφια τους ή οι γονείς τους από ρουκέτες και βόμβες μαχητικών αεροπλάνων.

Από τη μια «Ξενυχτάδικα» ασφυκτικά γεμάτα στον παλμό της εορταστικής ρεβεγιόν. Και από την άλλη Νοσοκομεία, πολλές φορές ακόμη και υπαιθρία, επίσης ασφυκτικά γεμάτα, στη δίνη του πολέμου... Το Ισραήλ πολεμά για την εξολόθρευση των τρομοκρατών της Χαμάς, ως προϋπόθεση για την επικράτηση της Ειρήνης στην περιοχή.

Οι Παλαιστίνιοι πολεμούν για την ελευθερία των εδαφών τους από τον Ισραηλινό επε-

Συνέχεια στη σελ. 3

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Ιδιωτικό ΚΤΕΟ Βέροιας
κάνει την υποχρέωση επιθυμία
<http://www.kteover.gr>

**36 € ο έλεγχος
δωρεάν ο επανέλεγχος
... απλά πράγματα**

ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ
τηλ. 23310 43333
Ιδιοκτήσις: Α. Μουρίδης - Α. Ψάρας Ο.Ε.

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

marmaron
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Α.& Α. Ο.Ε.

ΕΞΟΡΥΞΗ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΑΡΜΑΡΟΥ &
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΕΤΡΩΜΑΤΩΝ

3ο χλμ. Βέροιας- Μακροχωρίου
Τηλ.: 2331062816 - Fax: 2331024533
Email: marmaron@otenet.gr
www.marmaron.gr

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

GERMANOS

σας συνδέει με την τεχνολογία

βόλτα στο ΓΕΡΜΑΝΟ!
Βέροια, Μητροπόλεως 38, Τηλ: 23310 71041

Λαογραφικά

Τιμής ένεκεν

ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ 2ο ΦΥΛΛΟ ΤΟΥ ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ ΕΤΟΥΣ 1989

Του αείμνηστου
Ιου διευθυντή
του Αργοναύτη
και επίτιμου προέδρου
της Ε.Λ.Β.

**ΓΙΑΝΝΗ
ΜΕΛΕΤΙΔΗ**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΗΝΕΣ ΚΑΙ ΓΙΟΡΤΕΣ

1. Γενάρης- ' 'Καλαντάρς' '. Η ονομασία Καλαντάρς έχει προέλευση λατινική. Οι Πόντιοι θεωρούσαν την πρωτοχρονιά συμβολική γιορτή. Πίστευαν πως μερικά γεγονότα που συνέβαιναν την πρώτη μέρα του χρόνου, τυχαία, μπορούσαν να έχουν επίδραση στη ζωή τους για όλο το χρόνο. Υπήρχαν διάφορα έθιμα που αποσκοπούσαν στη βελτίωση και στην

καλύτερευση της ζωής τους κατά τον καινούργιο χρόνο. ' 'Καλαντάρς και νέος χρόνος, λάχ' οφέτος χάτ' ο πόνος' '. Οι νέοι είχαν τα δικά τους δίστιχα: ' 'Καλαντάρς καλή χρονία, κόρ' έλ' ας φιλώ σε μίαν' '. ' 'Καλαντάρς και νέον έτος, κόρ' θα παίρω σε οφέτος' '.

2. Φλεβάρης- ' 'Κούντουρον' '. Ο μήνας πήρε τη ονομασία Κούντουρος, γιατί πίστευαν ότι έχει κοντή ουρά. Ακόμη του έδιναν και την ειρωνική ονομασία ' 'Κούντουρος' ' επειδή το τέλος του ήταν κουτσουρεμένο. ' 'Ο Κούντουρον, ο Κούτσουρον και ο πασσαλοκαύτες' '. Πίστευαν πως κατά το μήνα, θερμότητα από εφτά φούρνους έμπαινε μέσα στην παγωμένη γη και έτσι άρχιζαν να λιώνουν τα χιόνια. Όλες τις γιορτές του μήνα τις σέβονταν και τις φύλαγαν πολύ. Τον Άγιο Τρύφωνα τον τιμούσαν πολύ και πίστευαν ότι προστατεύει τα σπαρτά από τις καταστροφές και τις θεομηνίες. Στην γιορτή της Υπαπαντής κρατούσαν αυστηρή αργία. ' 'Ναϊλλοί εκείνον π' έκαμεν τα δύο τη Κουντούρ' τη Παναγίας, μήτε η τζέπρ' αφίν ατον μήτε ανεχετία' ' (αλίμονο σ' εκείνον που δούλεψε τη δεύτερη μέρα του Φλεβάρη, δηλαδή της Υπαπαντής, ούτε η λέπρα τον αφήνει, ούτε η ανέχεια). Η γιορτή της Υπαπαντής γιορταζόταν με χαρές και γλέντια. ' 'Υπαπαντήν, Υπαπαντήν, σ' έξεργους (αργίες) εμπαιν' κλειδί' '. ' 'Τ' Αε- Βλασί' ' τιμούσαν με αυστηρή αργία τη γιορτή του Αγ. Βλασίου, για να μην γεννηθούν παιδιά ή ζώα με ελαττώματα. Με αργία επίσης γιορταζόταν στις 24 του Φλεβάρη η γιορτή της εύρεσης της κεφαλής του Αγ. Ιωάννη του Προδρόμου. Πίστευαν ότι από τη μέρα αυτή άρχιζαν να ανεβαίνουν οι χυμοί των δέντρων και των φυτών από τις ρίζες στις κορυφές. Τις τελευταίες οχτώ ή εννιά μέρες του Φλεβάρη μαζί με τις πρώτες εννιά μέρες του Μάρτη τις έλεγαν ' 'Λυκοχάντζα' ' και τις θεωρούσαν πολύ επικίνδυνες, επειδή γινόταν το ζευγάρι της λύκαινας. Το θηλυκό μοσχάκι που θα γεννιόταν το μήνα, το ονόμαζαν ' 'κουντούρα' '. Σε εκείνον που έκανε αφελείς ερωτήσεις, πριν του δώσουν την απάντηση, του έλεγαν στα αστεία: ' 'Τα δύο τη Κουντούρ' τη Παναγίας πότε έν; ' '. Γενικά το Φλεβάρη τον θεωρούσαν μήνα γρουσουζιάς και καμιά σπουδαία δουλειά δεν άρχιζαν. ' 'Ο Κούντουρον εν λειφτός, εν ολίγον πα ζαντός' '.

ΔΙΣΤΙΧΑ

1. Ας τρώγωμε και πίνουμε κι όλον ας τραγουδούμε αούτο ο κόσμος ξένον εν και πάντα κι θα ζούμε.
2. Τρυγόνια μ' στ' αναστέναγμα μ' όλα τα χιόνια λύνουν τα δάκρυα μ' στάζει στ' άψιμον και τα τσιλίδια σβύουν.
3. Αν αποθάνω ξάι μη κλαίς και μη τρως την καρδιά σ' κλάψομ' ατώρα ζωντανόν και φτύλτσον τα μαλλία σ'.
4. Λελεύω σε, λελεύω σε παντέμορφον κορτσόπον άνοιζον τα σιερόπα σου και ποίσον μ' εγκυλιόπον.
5. Πασκή φοβούμαι τον μουχτάρ και τη χωρί' τσ' αζάδες την ψύμ' ατίν κι θα παίρνε, θα παίρναι' οι νυφάδες.
6. Το πρόσωπο σ' αλών- αλών, τα' ομμάτια σ' βόλια- βόλια το φίλε-μαν εχόρτασες στ' εφετισνά τα χρόνια.
7. Ο ήλιον παίρ', σον πρόσωπο σ' και φωτάζ' το καρδόπο σ' κανείς κι κοιζί τ' όνομά σ' ν' ακούω το λαλόπο σ'.
8. Έλα πουλί μ' έλα αρνί μ' έλα μη τυρανίς με, σην ψύ σ' απές ετράνισα κι ατώρα κ' εγνωρίς με.
9. Εξέβα στο Καρακαπάν είδα την Ματσουκάσαν αν θέλτς κόρη κι αν αγαπάς εφτάγω σε κουμπάρτσαν.
10. Χαμέμιλον Καραπακάν θα βγαίνω στο Κουλάτιν ατώρα το μικρόν τ' αρνίμ' έστρωσεν το κρεβάτιν.

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Έναν είδος φαγίν τρώγω

Ο Ποπα- Χρήστον προσκάλεσεν τον Γούμενον τη Παναγίας τη Σουμελάς σο τραπέζ. Νεστεία έτον, κάποιοι ρουσιιάλης εδώκεν ατον έναν κουτό

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Καλούνται τα μέλη της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, Κσύμφωνα με το άρθρο 10 του Καταστατικού, σε Τακτική Γενική Συνέλευση που θα γίνει στο Πνευματι-κό Κέντρο της Λέσχης στο Πανόραμα (Λ. Πορφύρα 1), την Κυριακή 18 Ιανουαρίου 2009 και ώρα 11.00 π.μ., το πρόγραμμα της οποίας έχει ως εξής:

- 11.00 – 11.15: Εκλογή Προεδρείου Γ.Σ και ανάγνωση θεμάτων Γ.Σ.**
Έναρξη συζήτησης των εξής θεμάτων ημερήσιας διάταξης:
1) 11.15–11.30: Ενημέρωση από την αρμόδια επιτροπή και λήψη απόφασης επί του θέματος της μη επιστροφής των κειμηλίων της Ε.Λ.Β. από τον κ. Αδάμ Θεοδωρίδη.
2) 11.30-12.15: Διοικητικός απολογισμός και προγραμματισμός.
3) 12.15-12.30: Οικονομικός απολογισμός και προϋπολογισμός.
4) 12.30-12.45: Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής.
12.45-13.15: Ερωτήσεις – Τοποθετήσεις - Προτάσεις.
13.15-13.30: Απαντήσεις από Δ.Σ.
5) 13.30-13.45: Έγκριση ή μη πεπραγμένων απερχόμενου Δ.Σ..
13.45-14.00: Παρουσίαση υποψηφίων Δ.Σ. και Ε.Ε.
6) 14.00-19.00: Εκλογές νέου Δ.Σ. και Ε.Ε.

Οι υποψιφιότητες υποβάλλονται τουλάχιστον πέντε (5) μέρες πριν από τη Γεν. Συνέλευση στη Γραμματεία της Λέσχης (λήξη προθεσμίας υποβολής Δευτέ-ρα 12/1/2009) σύμφωνα με το Καταστατικό.

Παρακαλούνται τα μέλη που πρόκειται να τακτοποιήσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις την ημέρα της Γεν. Συνέλευσης, να προσέλθουν στο χώρο τουλάχιστον μια ώρα πριν την έναρξη των εργασιών.

Σύμφωνα με το Καταστατικό και με την απόφαση του Νο 36/15-12-2008 Πρακτικού του Δ.Σ., δικαίωμα συμμετοχής στις εργασίες της Γ.Σ. έχουν τα μέλη που είναι τακτοποιημένα οικονομικώς και το 2009.

Σύμφωνα με απόφαση του Δ.Σ. Πρακτικό Νο 37/22-12-2008, όσα μέλη έχουν περισσότερο από δύο χρόνια να τακτοποιήσουν τις οικονομικές τους υπο-χρεώσεις, τακτοποιούνται με την καταβολή της συνδρομής των δύο τελευταίων ετών (2008-2009). Η παρουσία καθώς και η τακτοποίηση των συνδρομών σας, κρίνεται απαραίτητη, όπως επίσης και η έγκαιρη υποβολή υποψηφιότητων στα όργανα της Λέσχης. Αν δεν υπάρξει απαρτία, η Γενική Συνέλευση θα επαναλη-φθεί την επόμενη Κυριακή 25 Ιανουαρίου, την ίδια ώρα, στον ίδιο χώρο και με τα ίδια θέματα.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Λάζαρος Ζευγαρόπουλος

Η Γ. Γραμματέας
Κυριακή Πουλτίδου-Μπουζίνη

ΠΟΙΗΜΑ

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟΝ ΔΕΝΤΡΟΝ

ΊΚ' επρόκανα ας σ' εξώπορτο μ' δύο πόδας να ευτάω,
ν' ακούω κάτ' αν έντονε την Εϋξείνον τη Λέσχην
και είδα σε αναχάπαρα σο χώμαν απλωμένον,
δεντρόπο μ' οληπράσινον, άμον θερίον δέντρον...

Δυ- τρει' ξέν' εκαλάτσευαν κ' ελαίζαν τα χέρä,
αργάτ' εταβρανεύκουσαν και άλλ' σείρ ετέρναν,
και συ δεντρόπον τη Θεού, άκακον πλασματόπον,
άψυχον κι απροσάτευτον απάν ση γην εκείσενε...

Εχπάραξές με δεντρόπον μου, έσπιξεν η καρδιά μ'.
Εποίκες με και έγρινα και 'κ' έξερα ντο λέω
γιατ' είδα τα γεράδας -ι- σ', τα φύλλα σ' ματωμένα,
τα κλάδοπα σ' π' ετσάκκωσαν την άκραν στιβαγμένα!

Κ' έσνε ατόσον έμορφον, κ' είχες παχύν ευώραν.
Εμέν που επενέγκαζες υψηλά ας σο τσαρτακόπο μ'
π' ετέρνα σε και χάιρουμ' 'νε σον τόπον ντ' εγεννέθες,
σ' εκείνον τον ανέφορον, τη μαχαλάς τ' οσπίτä!

Κ' έσνε ατόσον έμορφον άμον λελέκ' φωλέαν,
ας σον πουρνόν ώσνα βραδύν 'π' έπαιζες με τον ήλιεν,
σα ρίζας -ι- σ' πη έκρυφτες κάτω βρεχής νερόπα
και σο βαρύν το χειμωγόνκν π' εκράτ'νες τα χιονόπα!

Απάν' -ι- σ' π' εκελάηδηναν χιλιόμορφα πουλόπα
κι ολόερα σ' κάθαν βραδὴν π' έτρεχαν τα παιδόπα.
π' είχες τον ήλιεν αδερφόν και τη βρεχήν μανίτσαν,
π' είχες τον κόσμον τον κακόν σο γιάν-ι- σ' νύχτα μέραν.

Κι ατώρα κλαίω δεντρόπον μου, κλαίμ'
όλοι οι γειτονάδες.
Εσκέμνυν η μαχαλά, τ' αυλία ερημώθαν.
Κορτσόπα άλλο 'κι χαίρουνταν, παιδόπα 'κι ανταμούνταν.
Λαλίας 'κι ακουσκεύκουνταν, φω

Από τη στήλη των συνεργατών μας Η ΓΡΑΠΤΗ ΜΑΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ

Γράφει ο Ηλίας Τριανταφυλλίδης, φιλόλογος

Πολλές φορές πιστεύουμε για το ένα και για το άλλο ζήτημα ότι κάτι δεν προχωρεί σωστά. Κι έχουμε τότε χάος όλου μας (αν εξαιρέσουμε τους υποκριτές και τους καιροσκόπους) να μιλούμε και να κάνουμε αυτό που πρέπει για την κάθε περίπτωση. Αρκεί αυτό να το έχουμε σκεφτεί απροκάλυπτα, για να μπορέσουμε να βρούμε πρώτα το σωστό και το δίκαιο και να έχουμε πείσει μετά τον εαυτό μας γι' αυτό. Ένας μεγάλος φιλόσοφος μίλησε κάπως έτσι, ότι αυτός που δεν σκέφτεται (για να βρει το σωστό και να το πράξει), είναι σαν να μην υπάρχει.

Θέλουμε ν' αναφερθούμε σήμερα στα δικά μας, τα ποντιακά μας ζητήματα. Και να μείνουμε αυτή τη φορά μόνο στο πρόβλημα της γραπτής μορφής της διαλέκτου μας, γιατί πιστεύουμε ότι όχι μόνον αυτή δεν γράφτηκε όσο της άξιζε, αλλά και γιατί κάθε φορά που γραφόταν, κανείς δεν φρόντιζε (ή και δεν γνώριζε) πώς να την απαλλάξει εντελώς από τα λιγότερο ή περισσότερο σημαντικά μας λάθη. Η προσπάθειά μας αυτή θέλουμε να έχει τον χαρακτήρα μόνο μιας πρώτης προσέγγισης του θέματος.

Θεωρούμε λοιπόν ότι η γραπτή μορφή της διαλέκτου μας εξακολουθεί να παραμένει «κάτι που δεν προχωρεί σωστά», ενώ η προφορική -το βλέπουμε- κατ' αναπόδραστη αναγκαιότητα όλο και πιο πολύ βαδίζει προς τη δύση της. Μπορεί κάποιοι ν' αμφισβητήσουν τον ισχυρισμό μας αυτό για την γραπτή μας διάλεκτο υποστηρίζοντας ότι, αφού αυτή έχει Γραμματική, Συντακτικό και Λεξικό, δεν έχει να φοβηθεί τίποτε. Ότι το χειρόγραφο της Τραπεζούντας με την παραλλαγή του έπους του Διγενή Ακρίτα είναι στην ποντιακή. Ότι έχουμε γραμμένες όλες τις θεατρικές ηθογραφίες μας στη διάλεκτό μας. Ότι οι συμπατριώτες μας στην Τυφλίδα μετέφρασαν στην ποντιακή μεγάλο μέρος από τα έπη του Ομήρου και να προβάλουν ακόμη και άλλες λιγότερο ή περισσότερο σοβαρές αντιρρήσεις. Γιατί να γράψει π.χ. κανείς στην ποντιακή, αφού έτσι θα περιόριζε υποχρεωτικά πολύ τον κύκλο του αναγνωστικού του κοινού και άρα και τις πωλήσεις των εντύπων και τα κέρδη του, ενώ γράφοντας στην κοινή των Νεοελλήνων θα εύρισκε την πλέον δυνατή απήχηση;

Για το πιο ισχυρό κατά τη γνώμη μας από τα παραπάνω επιχειρήματα, την ύπαρξη δηλαδή Γραμματικής, Συντακτικού και Λεξικού, για τα οποία επιχαίρουμε ασφαλώς, δεν πιστεύουμε ότι λύνει το πρόβλημα της γραπτής μας διαλέκτου στο σύνολό του. Αν δεν υπάρχει παράλληλα προς τη γραπτή και η προφορική μορφή της, τα βιβλία αυτά καταντούν τελικά μόνο μαρτυρίες μιας ξεπερασμένης και νεκρής πια γλώσσας. Αλλά και μόνη της η προφορική, χωρίς ν' αποτυπώνεται στο χαρτί, για να υπάρχει και στο μέλλον, θα έχει σίγουρα κάποτε (εκτός αν πρόκειται για κλειστές κοινωνίες) αργά ή γρήγορα ένα τέλος. Χρειαζόμαστε συνεπώς και τις δυο μορφές συγχρόνως. Από το να έχουμε όμως

αυτά τα τρία βασικά βιβλία, χωρίς να μιλιέται η διάλεκτος, είναι προτιμότερο το αντίστροφο. Και για να εξασφαλιστεί να μιλιέται η διάλεκτός μας, αλλιώςικά είναι τα βιβλία εκείνα που θα μας φανούν πιο χρήσιμα. Είναι αυτά που περιέχουν παραμύθια, διάφορες ευχάριστες και ψυχωφελείς διηγήσεις, παροιμίες, ανέκδοτα, εξιστορήσεις σημαντικών γεγονότων, μυθιστορήματα, ποιήματα διάφορων ειδών, προσευχές, νανουρίσματα, μοιρολόγια και ό,τι άλλο συναφές, με τον τρόπο που προτιμά να το εκφράζει είναι λαός. Και είναι σοβαρή απώλεια που ακριβώς αυτά τα βιβλία σχεδόν εντελώς μας λείπουν. Χρειάζεται άραγε να πούμε κάτι τέτοιο, ότι δηλαδή ο άνθρωπος μετά τη γέννηση του μαθαίνει πρώτα να μιλάει, να διαβάζει και να γράφει τη διάλεκτό του όσο καλύτερα μπορεί και ότι πολύ αργότερα μαθαίνει (... αν ποτέ μαθαίνει) τη Γραμματική και το Συντακτικό; Και άρα αυτά τα δυο βιβλία δεν είναι εκείνα που θα λύσουν το πρόβλημα;

Η γραπτή διάλεκτός μας δεν απλώθηκε προς αυτές τις περιοχές επαρκώς, για να εξασφαλίζαμε περισσότερες εγγυήσεις για τη συνέχεια της ύπαρξής της. Τα ποντιόπουλα, εκτός από τ' ακούσματα μέσα στην οικογένεια, θέλοντας με τον καιρό να διαβάσουν τέτοια βιβλία, ανάλογα προς την ηλικία τους, γραμμένα στη διάλεκτό μας, θα έπαιρναν απευθείας από τους συγγραφείς αυτών των βιβλίων τη σκυτάλη της διαλεκτομάθειας με συνέπεια τη διατήρησή της.

Κρίνουμε λοιπόν ότι είτε για χάρη της ευρύτερης δημοσιοποίησης του περιεχομένου ενός γραπτού είτε για χάρη κάποιου σκοπούμενου κέρδους απ' αυτήν, προτιμήθηκε η νεοελληνική, ενώ ανεπαρκώς μόνο χρησιμοποιήθηκε η διάλεκτός μας, για να υπάρξει σαν ολοκληρωμένη πραγματικά γραπτή μαρτυρία με ρέοντα λόγο και για να έχει τη δική της Γραμματεία, δηλαδή ένα σεβαστό σύνολο απ' όλα τα είδη των γραπτών μνημείων λόγου κι έτσι να μείνει αληθινά «κτήμα εσαεί». Στις βιβλιοθήκες μας και των Συλλόγων μας θα περίμενε κανείς πολύ φυσικά ένα μεγάλο μέρος από τα βιβλία τους να είναι έργα Ποντίων όχι μόνο μόνο στην καταγωγή αλλά και στην προτίμηση της διαλέκτου μας ως εκφραστικού τους μέσου. Υ

«Η ΒΕΡΟΙΑ ΤΙΜΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ»

Στις 8/12/08 στο Χώρο Τεχνών του Δήμου Βέροιας και σε κοινή εκδήλωση της Νομαρχίας Ημαθίας, του Δήμου Βέροιας, του Ομίλου Φίλων Θεάτρου & Τεχνών και της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, τιμήθηκαν όπως τους άξιζε, δυο παιδιά που διαπρέπουν στον χώρο της μουσικής, ο Ματθαίος και ο Κωνσταντίνος Τσαχουρίδης.

Ο Μακούλης και ο Κωστάκης, όπως τους αποκαλούμε, τα δυο αγαπημένα και αγαπητά αδέρφια, που από μικροί ξεκίνησαν τα βήματά τους στα μονοπάτια της μουσικής, έχουν ανακηρυχτεί διδάκτορες από το πανεπιστήμιο του Λονδίνου, δίνοντας χαρά και υπερηφάνεια σε όλους τους Βεροιώτες, τους Ημαθιώτες και βεβαίως σ' όλους τους απανταχού Έλληνες.

Με την έως σήμερα διαδρομή τους, αλλά όπως φαίνεται και στην μελλοντική τους πορεία, θα εκπροσωπούν επάξια την Ελλάδα σ' όλο τον κόσμο, προβάλλοντας πάντα την ελληνική παράδοση και τον ελληνικό πολιτισμό, διότι διαθέτουν το μεγαλύτερο προσόν: την σεμνότητα, με το ανάλογο ήθος και ύφος.

Η εκδήλωση άρχισε με αναφορές για τα δυο αδέρφια από τον Μητροπολίτη Βέροιας, τον Νομάρχη Ημαθίας Κώστα Καραπαναγιωτίδη (φίλος και συνεργάτης των παιδιών), τη Δήμαρχο Βέροιας Χαρίκλεια Ουσουλτζόγλου- Γεωργιάδη, τον πρόεδρο του Ομίλου Φίλων Θεάτρου και Τεχνών κ. Σιμόπουλο και τον πρόεδρο της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας Λάζαρο Ζευγαρόπουλο.

Στη συνέχεια μέσω της ηλεκτρονικής

τεχνολογίας (video κ.λ.π.), παρακολουθήσαμε (όλοι εμείς που γεμίσαμε ασφυκτικά

την αίθουσα) τα βιογραφικά των τιμώμενων και αναφορές γι' αυτούς από πολλές

εξέχουσες προσωπικότητες της μουσικής και όχι μόνο.

Η βραδιά συνέχισε και τελείωσε με ένα διεθνές μουσικό ταξίδι, όπου πρωταγωνιστούσε ο Μακούλης με τις λύρες του και συνοδευόμενος από το δάσκαλό του στο πανεπιστήμιο του Λονδίνου John Bailly με το ρεμπάμπ, τη γυναίκα του Veronica Doubleday με το νταϊρέ και το τραγούδι (μελετητές και οι δύο της Αφγανικής μουσικής) και από τους διακεκριμένους μουσικούς: Yusul Mahmood με την τάμπλα, Hussein Zahawy στο νταφ και νταϊρέ, Tigran Aleksanyan με την αρμένικη ντου-ντούκα και Δημήτρης Μυστακίδης με το λαούτο και το κόντρα μπάσο.

Όλοι μαζί λοιπόν, με μουσικές του Αφγανιστάν, του Λιβάνου, των βυζαντινών συνθέσεων, της ελληνικής μουσικής γενικότερα και βέβαια του Πόντου, με πρωταγωνιστές τον Ματθαίο στη λύρα και τον Κωνσταντίνο στο τραγούδι και στο πιάνο, κατόρθωσαν να καταπλήξουν, να συγκινήσουν και να μαγέψουν το κοινό.

Και η συγκίνηση των δυο ταλαντούχων παιδιών όμως ήταν μεγάλη, καθώς ο κόσμος τους αγκάλιασε με αγάπη και χειροκροτούσε συνεχώς ενθουσιασμένος.

Το Δ.Σ. και τα μέλη της Ε.Λ.Β. έχουν το δικαίωμα να αισθάνονται πολύ υπερήφανοι, διότι και οι άξιοι γονείς Σταύρος και Φρειδερίκη που τους έφεραν στη ζωή και τα ίδια τα παιδιά είναι μέλη της μεγάλης οικογένειας της Λέσχης απ' όπου βέβαια ξεκίνησαν τα πρώτα τους βήματα.

Η ευχή όλων μας λοιπόν προς τα δυο αγαπητά μας παιδιά είναι υγεία, πολλά μουσικά ταξίδια και ότι άλλο έχουν ονειρευτεί να γίνει πραγματικότητα.

Ο Τούρκος υπουργός άμυνας που έκανε τις κυνικές δηλώσεις, επιχειρεί να τις ανασκευάσει

Του Σάββα Καλεντερίδη

Αντιδράσεις προκάλεσαν οι κυνικές δηλώσεις του Τούρκου υπουργού άμυνας Βετζντί Γκιονούλ, για τη γενοκτονία Ελλήνων και Αρμενίων της Ανατολής, κατά τη διάρκεια της περιόδου “οικοδόμησης του τουρκικού έθνους” (1915-1923), που την παρουσιάζει λίγο-πολύ ως επιβεβλημένη, για να επιτευχθεί η ομογενοποίηση του τουρκικού έθνους, ανάγκη που αναγνωρίζει ότι υπάρχει και σήμερα και γι' αυτό γίνεται ο “αγώνας” της Τουρκίας στη ΝΑ Τουρκία, που ταυτίζεται με το Βόρειο Κουρδιστάν.

Εμείς να σημειώσουμε ότι η γενοκτονία των Ελλήνων της Θράκης, του Πόντου και της Μ. Ασίας στην ουσία συνεχίζεται επί ελληνικού εδάφους, αφού τα ελληνικά ΜΜΕ, αναφερόμενα στο θέμα, μιλούν μόνο για τη γενοκτονία των Αρμενίων, αποσιωπώντας τα τραγικά γεγονότα της γενοκτονίας του ελληνισμού της Ανατολής.

Παρεθέτουμε ενδεικτικά σχετικό δημοσίευμα της ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ.

«Αντιδράσεις στις δηλώσεις Τούρκου υπουργού για την γενοκτονία των Αρμενίων.

Αντιδράσεις στις δηλώσεις του υπουργού Αμυνας Βετζντί Γκιονούλ περί «οικοδόμησης του έθνους».

Δηλώσεις που εκθέτουν την Του

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Λ.Β. ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ ΔΑΣΚΑΛΑΣ ΜΑΣ

Μια εξαιρετικά ποιοτική Εκδήλωση πραγματοποιήσε η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας στις 14-12-2008 στην αίθουσα της στο Πανόραμα.

Επιμέλεια
Καπουρτίδης
Χαράλαμπος

Η εκδήλωση ξεκίνησε με τον χαιρετισμό του προέδρου της Λέσχης Λάζαρου Ζευγαρόπουλου. Κατόπιν ο Σχολικός Σύμβουλος Γιάννης Καϊλά-

ρης παρουσίασε τα δυο βιβλία "ΑΓΡΕ-ΛΑΦΟΝ" και "ΚΑΝΘΗΛΕΡΙ".

Μετά την παρουσίαση των δυο αυτών δημιουργημάτων, που με πολύ κόπο ολοκληρώθηκαν, η συγγραφέας κ. Ελένη Πιπερίδου- Λαφαζάνη μαζί με μαθητές της από το τμήμα διαλέκτου της Λέσχης, απήγγειλαν ποιήματα μέσα από τα βιβλία της.

Στη συνέχεια τα χορευτικά τμήματα παρουσίασαν έθιμα των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς από διάφορες περιοχές του Πόντου, όπως κάλαντα, καλάντιασμα νερού, Μωμόγεροι κ.ά., τα οποία επιμελήθηκε ο χοροδιδασκαλος Βασίλης Ασβεστάς.

Η εορταστική εκδήλωση τελείωσε με χορό από τους συντελεστές και τους παρευρισκόμενους, οι οποίοι ήταν πάρα πολλοί (κατάμεστη η αίθουσα).

Έπαιξαν και τραγούδησαν οι: Γιάννης Τσανασίδης αγγείο, τραγούδι, Ιωσήφιδης Γιώργος και Ιωσήφιδης Αλέξανδρος λύρα και Συμεωνίδης Αλέκος ταούλ.

Τον συντονισμό όλης της εκδήλωσης έκανε ο δημοσιογράφος Ζήσης Πατσίκας (ο οποίος έχει και τον ηλεκτρο-

νικό σχεδιασμό και την επιμέλεια της εφημερίδας μας "Αργοναύτης").

Παρευρέθηκαν και τίμησαν με την παρουσία τους: η Αντινομάρχης Μαρία Αλδάκου ως εκπρόσωπος του Νομάρχη Ημαθίας Κώστα Καραπαναγιωτίδη, η Δήμαρχος Βέροιας Χαρίκλεια Ουσουλτζόγλου- Γεωργιάδη, ο Αντιδήμαρχος Δημήτριος Δάσκαλος, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Νίκος Μωυσιάδης και Ηρακλής Σοφινιάδης, η Δώρα Μπαλτατζίδου μέλος του Δ.Σ. του Σ.Πο.Σ. Κεντρικής Μακεδονίας & Θεσσαλίας της Π.Ο.Ε., ο Πρόεδρος του ποντιακού συλλόγου Πατρίδας Αντώνης Καγκελίδης, ο πρόεδρος του ποντιακού συλλόγου Λευκαδίων Ηλίας Αλιτζανίδης, ο πρόεδρος του συλλόγου Πανοράματος Θεόδωρος Κωνσταντινίδης και εκπρόσωποι της Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης (συνάδελφοι της δασκάλας μας).

Το Δ.Σ. ευχαριστεί όλους τους συντελεστές που φρόντισαν για την επιτυχία αυτής της εορταστικής εκδήλωσης, καθώς επίσης τα μέλη και τους φίλους της Λέσχης που την παρακολούθησαν.

ΧΟΡΗΓΟΣ

Γ. & Κ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ - ΦΑΝΟΒΑΦΕΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 184 ΒΕΡΟΙΑ
ΤΗΛ.: 2331073737, 2331024080

ΧΟΡΗΓΟΣ

ΑΦΟΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ Ο.Ε.
ΠΙΕΡΙΩΝ 27 ΒΕΡΟΙΑ 59100
ΤΗΛ.: 2331070275 - FAX: 2331070277
EMAIL: canon@vernet.gr

ΕΚΔΗΛΩΣΗ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ Ε.Λ.Β.

Επιτυχής η εκδήλωση της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας στις 22/11/2008. Παρουσιάστης ο Κυριάκος Παλασίδης, χοροδιδάσκαλος και μέλος της Λέσχης και ο οποίος ξεκίνησε καλωσορίζοντας τους γονείς, τα μέλη και τους φίλους, απαριθμώντας τα τμήματα της Λέσχης που είναι:

1. ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
2. ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
3. ΤΜΗΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΛΥΡΑΣ
4. ΤΜΗΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΝΤΑΟΥΛΙΟΥ
5. ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ
6. ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ
7. ΤΜΗΜΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
8. ΤΜΗΜΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
9. ΤΜΗΜΑ ΙΜΑΤΙΟΘΗΚΗΣ
10. ΤΜΗΜΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ
11. ΤΜΗΜΑ 2ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ
12. ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ
13. ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ

Ακολούθησε ο σύντομος χαιρετισμός του προέδρου κ. Λάζαρου Ζευγαρόπουλου και η παρουσίαση των παιδικών και εφηβικών χορευτικών τμημάτων, με την καθοδήγηση των δασκάλων τους: του Βασίλη Αρβεστά και της Ευαγγελίας Τογκουσίδου και με τη συνοδεία της λύρας των Ιωσηφίδη Αλέκου και Ιωαννίδη Πιόργου και του νταουλίου του Τσανασίδη Μιχάλη.

Στη συνέχεια έγινε η παρουσίαση του τμήματος νταουλίου- κρουστών με δάσκαλο τον Δημήτρη Ουσταμπασιδμή και του τμήματος λύρας (το οποίο είναι ενταγμένο στη σχολή Βυζαντινής Μουσικής της Μητρόπολης Βέροιας) με δάσκαλο τον Θεόδωρο Βεροιώτη.

Κατόπιν, το Δ.Σ. τίμησε δυο παλαιότερα μέλη του χορευτικού τμήματος για την προσφορά τους και τη συμβολή τους στη διατήρηση της παράδοσής μας: τον Γιάννη Ταρασίδη και τον Πιόργο Ορφανίδη, δια χειρός Λένας Μιχαηλίδου και Έφης Αμοιρίδου αντίστοιχα*.

Οι δυο τιμώμενοι, απένειμαν τα βραβεία και τους επαίνους στα παιδιά της Λέσχης που διακρίθηκαν ή πέτυχαν στην παιδεία και στον αθλητισμό. Από τον κ. Ταρασίδη, στους:

- ΖΑΜΠΑΚΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ – για την αρίστευσή της στην ΣΤ' τάξη του 7ου Δημ.

Σχολείου Βέροιας.

- ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΑ – για την αρίστευσή της στην ΣΤ' τάξη του Δημ. Σχολείου Αγ. Γεωργίου.
- ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΡΝΗΛΙΑ- για την αρίστευσή της στην ΣΤ' τάξη του 7ου Δημ. Σχολείου Βέροιας.
- ΓΙΑΓΚΟΓΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟ-ΜΑΡΙΟ – για την αρίστευσή του στην ΣΤ' τάξη του 11ου Δημ. Σχολείου Βέροιας.
- ΖΑΜΠΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΟ – για την αρίστευσή του στην ΣΤ' τάξη του 7ου Δημ. Σχολείου Βέροιας.
- ΦΩΣΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ – για την προαγωγή της με άριστα 18 3/10 στην Β' τάξη του Ιδιωτικού Λυκείου Βέροιας.
- ΓΑΒΡΑ ΚΥΡΙΑΚΟ – για την 1η θέση που κατέλαβε στο Ενωσιακό Τουρνουά Τένις.
- ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ ΠΑΥΛΟ – για την 2η θέση που κατέλαβε στους Πανμακεδονικούς αγώνες Σκυταλοδρομίας

Από τον κ. Ορφανίδη, στους:

- ΘΕΟΔΩΡΙΚΑ ΙΩΑΝΝΗ – για την 2η θέση που κατέλαβε στο Κύκαλλο Βορ. Ελλάδος ΤΑΕ KWON DO
- ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ – για την εισαγωγή της στη Σχολή Ιστορίας και Εθνολογίας Θράκης (Κομοτηνή)
- ΤΣΑΧΟΥΡΙΔΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ – για την εισαγωγή της στη Σχολή Βιοχημείας & Βιοτεχνολογίας Θεσσαλίας (Λάρισα)
- ΛΑΓΑΡΙΑ ΘΕΟΧΑΡΗ – για την εισαγωγή του στη Σχολή Λογιστικής του ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας (Κοζάνη)
- ΤΣΑΝΑΣΙΔΗ ΙΩΑΝΝΗ – για την εισαγωγή του στη Σχολή Ιστορίας & Αρχαιολογίας Ιωαννίνων
- ΤΥΠΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟ – για την εισαγωγή του στη Σχολή Ιστορίας & Αρχαιολογίας Κρήτης (Ρέθυμνο).

Έπειτα, οι δυο παλιοί χορευτές άνοιξαν το χορό και ξεκίνησε γλάντι καρδιάς με συγκίνηση και πάθος από τους παρευρισκόμενους, που κράτησε αρκετές ώρες.

Έπαιξαν και τραγούδησαν τα παιδιά της Λέσχης, ο Θεόδωρος Βεροιώτης, ο Πιότης Κωνσταντινίδης, ο Νίκος Βοργιατζίδης, ο Γιάννης Τσανασίδης, ο Δημήτρης Ουσταμπασιδής, ο Μιχάλης Τσανασίδης και ο Δαμιανός Χωραφαΐδης.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Βουλευτής του Νομού Τάσος Σιδηρό-

πουλος, ο Αντιδήμαρχος Βέροιας Μιχάλης Σουμेलίδης, οι δημοτικοί σύμβουλοι Νίκος Μωυσιδής, Ηρακλής Σοφινίδης, Πιόργος Ορφανίδης και Γιάννης Ταρασίδης, οι πρόεδροι των συλλόγων Πατρίδας Αντώνης Καγκελίδης και Ν. Προδρόμου Μελέτης Σισμανίδης, ο Διοικητής της Σχολής Δοκίμων Αστυφυλάκων Νάουσας Δημήτρης Φωστηρόπουλος και η πολιτευτής Αντωνία Χαρίση.

Η βραδιά έκλεισε με παρακάθ που προκάλεσε ο Πιόργος Ορφανίδης (μην ξεχνάμε ότι είναι γιος του Σταύρου), με τη συνοδεία της

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ

Ιστορία – Η ίδρυση της Τραπεζούντας.

Επιμέλεια:
Χωραφαΐδης Αβραάμ

Η Τραπεζούντα είναι χτισμένη από αρχαιολόγων χρόνων πάνω σε τραπεζοειδή βράχο, στις υπώρειες του ιερού Μίθριου όρους, στη βάση του οποίου σχηματίζεται ασφαλές φυσικό λιμάνι. Ανατολικά καταλήγει ο ποταμός Πυξίτης, αφού πρώτα διαρρέει την κοιλάδα της Ματσούκας, που αποτελούσε τη μοναδική διέξοδο προς τη θάλασσα.

Τα χαρακτηριστικά αυτά και η δημιουργικότητα των Ιώνων οικιστών της κατέστησαν σταδιακά την Τραπεζούντα τη σημαντικότερη, ισχυρότερη και πλουσιότερη πόλη του Εύξεινου Πόντου.

Η πόλη ιδρύθηκε ως αποικία της Σινώπης το 756 π.Χ. Οι Σινωπείς άποικοι την ονόμασαν “Τραπεζούντα”, εξαιτίας των τραπεζοειδών λόφων που υπήρχαν στην περιοχή ή, κατά μια άλλη άποψη, εξαιτίας του τραπεζοειδούς σχήματος που της έδωσαν οι ίδιοι.

Η επιλογή της θέσης αντικατοπτρίζει την πρόθεση των Σινωπέων για τη δημιουργία ενός ασφαλούς εμπορικού σταθμού και δικαιώνεται εκ των υστέρων από την ιστορία της πόλης.

Παρά την έλλειψη πηγών μπορούμε να υποθέσουμε ότι η Τραπεζούντα γνώρισε κά-ποια οικονομική ανάπτυξη μέχρι τη Ρωμαϊκή περίοδο, δεδομένου ότι είχε τη δυνατότητα να κόβει δικά της νομίσματα, ήδη από τον 4ο αι. π.Χ.

Στα χρόνια της ρωμαϊκής κυριαρχίας, η Τραπεζούντα εντάσσεται στο πλαίσιο του imperium romanum ως ελεύθερη πόλη και γνωρίζει μεγάλη ανάπτυξη. Ο περίφημος Λατίνος γεωγράφος Πομπώνιος Μέλα τη χαρακτηρίζει “urbis maximus illustris”, πόλη μεγίστη, ένδοξη. Η πόλη αναδεικνύεται σε σημαντικό οικονομικό κέντρο της Μικράς Ασίας, γεγονός που οφείλεται στη σύνδεσή της με τους μεγάλους εμπορικούς δρόμους της εποχής.

Η Τραπεζούντα από τα πρώτα χρόνια της διάδοσης του χριστιανισμού αποτέλεσε θρησκευτικό κέντρο, όπου έχασαν τη ζωή τους οι πρώτοι μάρτυρες της πίστης. Κατά τη διάρκεια των διωγμών του Διοκλητιανού (292) εδώ μαρτύρησαν οι άγιοι Ευγένιος, Κανίδιος, Ακύλας και Ουαλεριανός, όλοι τους τέκνα της ποντιακής γης.

Βυζαντινή περίοδος

Κατά την πρώιμη βυζαντινή περίοδο η πόλη ανήκε στη διοίκηση του Πόντου, με πρωτεύουσα την Καισάρεια της Καππαδοκίας. Κατά τον 5ο αι. μ.Χ. απέκτησε μεγάλη στρατηγική σημασία, ενώ οι συγκρούσεις Βυζαντινών και Περσών στην Ανατολή κατέστησαν αναγκαία την οχύρωση και προστασία της. Στη συνέχεια η Τραπεζούντα αναδείχθηκε σε σημαντικό κέντρο αγώνων της Αυτοκρατορίας τόσο εναντίον των Περσών, όσο και εναντίον των Αράβων.

Κατά τον 8ο αι. υπήρξε πρωτεύουσα του Θέματος Χαλδίας και γνώρισε μεγάλη οικο-νομική ακμή, η οποία συνδέθηκε με την ανάπτυξη της εμπορικής οδού προς την Ασία βορείως της Κασπίας θάλασσας, όταν οι εμπορικές αρτηρίες στο Νότο ελέγχονταν από τους Άραβες.

Το 1071, μετά τη μάχη του Ματζικέρτ, η πόλη περιήλθε για μικρό χρονικό διάστημα υπό τον έλεγχο των Σελτσούκων. Η αποκατάσταση της βυζαντινής κυριαρχίας συνοδεύτηκε με πιο άρτια οργάνωση της άμυνας τόσο της πόλης, όσο και της ευρύτερης περιοχής. Τότε οι άρχοντες της Τραπεζούντας ανέλαβαν πρωτοβουλίες για την προστασία της περιοχής και ίδρυσαν αξιόμαχο τοπικό στρατό, ενώ δημιουργήθηκαν ισχυρές οικογένειες, που άρχισαν να αναπτύσσουν αυτονομιστικές τάσεις από την κε-ντρική διοίκηση της Αυτοκρατορίας. Οι δούκες του θέματος προέρχονταν από σημα-ντικές οικογένειες γαιοκτημόνων, όπως, για παράδειγμα η οικογένεια Γαβρά.

Η Τραπεζούντα πρωτεύουσα της Αυτοκρατορίας.

Μετά το θάνατο του βυζαντινού αυτοκράτορα Ανδρόνικου Α΄ Κομνηνού, οι εγγονοί του Αλέξιος και Δαβίδ φυγαδεύτηκαν από την Κων/πολη και φιλοξενήθηκαν στη γεωργιανή αυλή από τη θεία τους Θάμαρ, βασίλισσα των Ιβήρων. Με τη βοήθεια των Ιβήρων και λίγο πριν από την Άλωση της Κων/πολης από τους Φράγκους (1204), ο Αλέξιος και ο Δαβίδ κατέλαβαν την Τραπεζούντα και ίδρυσαν αυτόνομο κράτος, τα εδάφη του οποίου έφταναν στα σημερινά σύνορα της Γεωργίας με την Τουρκία.

Όλοι οι βασιλείς της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας, μέχρι την κατάρυσή της από τον Μωάμεθ Β΄ τον Πορθητή (1461), προέρχονταν από την οικογένεια των Κομνηνών και διοίκησαν το κράτος με συνεχείς αγώνες όχι μόνο εναντίων των Οθωμανών, αλλά και εναντίον εσωτερικών επιβουλών. Η μη στενή και ανταγωνιστική σχέση του κράτους των Κομνηνών με το Βυζάντιο και οι εσωτερικές έριδες κατέστησαν προ-βληματική την άμυνα του κρά

ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ

Ένα έθιμο πολύ αγαπητό στον Πόντο, συνδεδεμένο με τις γιορτές του δωδεκαημέρου και ιδιαίτερα με την Πρωτοχρονιά ήταν οι μωμό(γ)εροί. Η επικρατέστερη ονομασία του δρώμενου ήταν: ‘ο Μωμό(γ)ερον’, ‘οι Μωμο(γ)έρ’, οι ‘Μωμό(γ)εροί’, ‘τα Μωμο(γ)έρα’, ‘τη Μωμο(γ)ερί’.

Γράφει ο
Βασίλης Ασβεστάς
Χοροδιδάσκαλος
της Ε.Λ.Β.

Η ονομασία αυτή κυριαρχούσε στην περιοχή της Τραπεζούντας και της Αργυρούπολης αλλά και σε άλλες πιο μακρινές περιοχές. Για πολλούς η ονομασία Μωμο(γ)έρια θεωρείται αν όχι η αρχική σίγουρα η παλαιότερη.

Άλλες ονομασίες που χρησιμοποιούσαν για το έθιμο ήταν: ‘τα κοτσαμάνια’, ‘τα μαιμούνια’, ‘το αγραιγιδόπον’, ‘τ’αι(γ)ιδίτσας’, ‘το αλογόπον’, ‘ο αράπας’, ‘το δικαστήριον’, ‘τα κάλαντα’, ‘τα κόσοπα’, ‘ο καναβούρης’, κ.α.

Για την ετοιμολογία της λέξεως Μωμό(γ)ερος έχουμε δύο παραπλήσιες εκδοχές. Και οι δύο συμφωνούν στο πρώτο συνθετικό

της λέξης, το Μώμος. Ο Μώμος ήταν αρχαίος θεός του γέλιου και της σάτιρας γιος του ύπνου και νύχτας προσωποποίηση της μομφής, της κοροϊδίας και της αποδοκιμασίας.

Το δεύτερο συνθετικό αναλόγως πως προφέρεται γέρος ή (ι)έρος έχει διαφορετική ερμηνεία. Στην πρώτη περίπτωση το ‘γέρος’ παραπέμπει σε μορφές γερόντων που λαμβάνουν μέρος στο δρώμενο, στη δεύτερη περίπτωση Μωμό-εροι είναι οι ιερείς του Μώμου, οι οποίοι κατά την διάρκεια των τελετουργιών προς τιμήν του θεού χόρευαν και τραγουδούσαν σατιρίζοντας πρόσωπα και καταστάσεις της εποχής.

Οι Μωμόγεροι ή μωμόεροι ταυτίζονται με τον αρχαίο διθύραμβο και μάλιστα οι σάτυροι δηλαδή οι μωμό(γ)εροι υπήρχαν πολύ πριν δημιουργηθούν οι διονυσιακοί διθύραμβοι.

Με την επικράτηση των διονυσιακών γιορτών, από το 600π.χ. και μετά η παράσταση των σάτυρων οργανώνεται και αποτελείται από χορό μεταμφιεσμένων οπότε πλέον μιλάμε για το γνωστό διονυσιακό διθύραμβο.

Οι μεταμφιεσμένοι σάτυροι μιμούνται ή υποδύονται ρόλους, δημιουργούν διάλογους μεταξύ τους αλλά και με τους θεατές καθώς επίσης τραγουδούν γύρω από το βωμό του θεού Διόνυσου για να τον εξευμενίσουν ή για να σατιρίσουν γεγονότα της καθημερινής ζωής.

Τα τέσσερα βασικά στοιχεία των αρχαίων διθύραμβων:

Α) η μεταμφίεση

Β) οι αυτοσχέδιο διάλογοι

Γ) ο ιαμβικός δεκαπεντασύλλαβος στίχος και

Δ) ο χορός κατά την εκτέλεση της γιορτής, είναι στοιχεία που διατηρήθηκαν αναλλοίωτα στους αιώνες και τα βλέπουμε στους σημερινούς μωμόγερους.

Έχει αλλάξει βέβαια ο ευτερικός χαρακτήρας του δρώμενου δεν έχει πλέον τα τελετουργικά, τα μαντικά και τα λατρευτικά στοιχεία τα οποία καταργήθηκαν από την εκκλησία κατά την βυζαντινή περίοδο, διατηρήθηκε όμως το σατιρικό πνεύμα, ο ψυχαγωγικός χαρακτήρας, ενώ προστέθηκε το στοιχείο της οικονομικής ενίσχυσης της ομάδας. Τα χρήματα που συγκεντρώνε ο θίασος (στον Πόντο) δίνονταν είτε στην εκκλησία είτε στο σχολείο του χωριού ή της πόλης αν και τα τελευταία χρόνια πριν την ανταλλαγή των πληθυσμών το έθιμο άρχισε να ατονεί στα αστικά κέντρα του Πόντου. Στην Ελλάδα τα πρώτα χρόνια ακολουθούσαν την ίδια διαδικασία. Από τη δεκαετία του πενήντα (κυρίως) και μετέπειτα που άρχισε η συστηματική ίδρυση των ποντιακών σωματιών, η όλη οργάνωση των Μωμό(γ)ερων γίνεται διάμεσο των συλλόγων οπότε τα έσοδα των παραστάσεων δίνονται στους συλλόγους οι οποίοι έχουν επωμιστεί την όλη εύθυνη και οργάνωση του εθίμου.

Από τα τέσσερα βασικά στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω είναι σημαντικό να αναλύσουμε το ποιητικό μέτρο διότι είναι αυτό που δέχθηκε τις λιγότερες αλλοιώσεις μαζί με το χορό σε σχέση με την αμφίεση, και τη διάλεκτο.

Ο στίχος που χρησιμοποιείται είναι δεκαπεντασύλλαβος π.χ.:

Μω-μό-γε-ρος θα γί-νου-μαι, πα-σκίμ πα-ντά θα εί-μαι
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Αποτελείται από δύο ημιστίχα, οκτασύλλαβο το πρώτο και επτασύλλαβο το δεύτερο π.χ.

Τα κά-λα-ντα οι μω-μω-γέρ / τα Φώ-τα οι πο-πά-δες
1 2 3 4 5 6 7 8 1 2 3 4 5 6 7

1ο

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ-ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΦΩΤΩΝ ΣΤΟΝ ΠΟΝΤΟ ΤΟ ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟ ΣΤΟΝ ΠΟΝΤΟ – ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΟΦΩΤΑ

Ο Χειμώνας που σε διάφορα μέρη του Πόντου λέγεται ο Χειμός ή Χειμωγκός περιλαμβάνει τους μήνες Δεκέμβριο = Χριστιαννάρτς, Ι α ν ο υ ά ρ ι ο = Κ α λ α ν τ ά ρ τ ς , Φεβρουάριο = Κούντουρο. Στον Πόντο ο χειμώνας ήταν πολύ βαρύς, σταματούσαν οι εξωτερικές δουλειές, γύριζαν οι ξενιτεμένοι. Τα βράδια συνήθως τα περνούσαν σε σπίτια, κάνοντας τα νυχτέρια ή βεγγέρες, που στον Πόντο λεγόntonουσαν Παρακάθια.

Μα πιο πολύ περίμεναν τα Καλαντόφωτα για να κάνουν τα διάφορα μυστήρια, βαφτίσια, αρραβώνες, γάμους και άλλες γιορτές, γιατί τότε ήταν όλοι μαζεμένοι στο χωριό και ερχόντουσαν οι ξενιτεμένοι. Καλαντόφωτα οι πρόγονοι μας έλεγαν τις γιορτές από τα Χριστούγεννα μέχρι την ημέρα των Φώτων, ή και Δωδεκαήμερο. Με μεγάλη χαρά θα ετοιμαζόντουσαν να δεχτούν τη γέννηση του Θεανθρώπου. Την Παραμονή των Χριστουγέννων σταματούσαν κάθε εξωτερική δουλειά και θα συμπλήρωναν τις ετοιμασίες για τη μεγάλη γιορτή.

Τη μέρα αυτή θα έβαζαν στο τζάκι το Χριστόκουρ, που ήταν αλλού από μιλιά αλλού από αχλαδιά, αυτό ήταν ένα κούτσουρο κομμένο ειδικά για τα Χριστούγεννα και θα άναβε στο τζάκι συνέχεια και τις τρεις μέρες των Χριστουγέννων, που τις έλεγαν, τα Χριστουήμερα. Την Παραμονή το απόγευμα τα παιδιά θα έλεγαν τα κάλαντα και οι νοικοκύρηδες θα τα φίλευαν με διάφορα καλούδια (δώρα). Τα χαράματα θα χτύπαγε η καμπάνα και θα πήγαιναν όλοι στην εκκλησία. Η απόλυση γινόταν με την ανατολή του ήλιου και η ημέρα ήταν αφιερωμένη στους ανθρώπους του σπιτιού, στην οικογένεια.

Όσο για το Χριστουγεννιάτικο δέντρο, στον Πόντο και μμάλιστα στην Αργυρούπολη και στα περίχωρα της, αλλά και αλλού, από την Παραμονή των Χριστουγέννων κρεμούσαν στο εικονοστάσι σταυρωτά κλαδιά φουντουκιάς ή καρυδιάς ή μόνο καρπούς. Αλλού το δέντρο ήταν από πεύκο ή έλατο και το στόλιζαν εκτός από νωπούς καρπούς και με κλαδάκια ελιάς στα φύλλα της οποίας σφήνωναν «λεφτοκάρια» = φουντούκια. Αλλού έβαζαν «τσιμισίρ» = πυξάρι (είναι αειθαλής θάμνος).

Και ερχόταν ο Ιανουάριος = Καλαντάρτς, θα έκαναν πάλι τις ίδιες ετοιμασίες, όπως την Παραμονή των Χριστουγέννων. Στο τζάκι τώρα θα έβαζαν ένα κούτσουρο, ειδικά κομμένο γι' αυτή τη μέρα, που το έλεγαν το Καλαντοκούρ' που ήταν ή από μιλιά ή αχλαδιά (ανάλογα με το χωριό).

Το Γενάρη γινόντουσαν οι περισσότεροι γάμοι, γιατί τότε γύριζαν οι νέοι από την ξενιτιά και παράγγελναν στις αγαπημένες τους να τους περιμένουν,

Καλαντάρτς και νέον' έτος / κόρ' θα παίρω

σε οφέτος.

Και τώρα όπως και τα Χριστούγεννα τα παιδιά θα γύριζαν στα σπίτια και θα έλεγαν τα κάλαντα. (Τα κάλαντα τα έλεγαν και οι μεγάλοι, αλλά τα έσοδα τα έδιναν για τη λειτουργία των Σχολείων). Σε μερικά χωριά την Παραμονή της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά καβαλώντας κλαδιά από μιλιά, έμπαιναν θριαμβευτικά στο σπίτι φωνάζοντας:

«Χριστούγεννα και κάλαντα και Φώτα και καλός καιρός και καλοχρονία και καλοκαρπία και να ζουν ο πατέρας και η μητέρα και όλοι οι σπιτιανοί» και ο νοικοκύρης τους έδινε φιλοδώρημα.

Αλλού εχόντουσαν στο νοικοκύρη να αποκτήσει αρσενικά παιδιά και θηλυκά μοσχάρια.

Στην Τραπεζούντα τα παιδιά έλεγαν τα κάλαντα κρατώντας πολύχρωμα φ α ν ά ρ ι α , τ α συμβολικά χαρτοκάραβα και έψελναν

«Αρχήμηνιά, κι αρχή χρονιά, κι αρχή καλός μας χρόνος».

Σε άλλα μέρη την Παραμονή της Πρωτοχρονιάς ο αρχηγός της οικογένειας, άντρας ή γυναίκα «εκαλαντίαζεν τ' οσπίτ'» σκορπίζοντας δηλαδή διάφορους καρπούς μέσα στο σπίτι και λέγοντας

«Άμον το ρούζ'νε αούτα τα καλά, αετς' πα να ρούζ'νε απές' ο' οσπίτ' ν' έμουν τ' ευλοΐας και τα καλοσύνας».

Επίσης γυναίκες πήγαιναν δώρα στη βρύση του χωριού ή στο ποτάμι για να πάρουν το καλαντόνερο. Πήγαιναν και γύριζαν αιμίλτες και με αυτό ράντιζαν το σπίτι και έπιναν και λίγο, για να έρθει η ευλογία στο σπίτι. Την παραμονή το βράδυ της Πρωτοχρονιάς στα σπίτια ήταν συγκεντ

ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 9
(όπως και πολλά άλλα) λόγω των δύσκολων συνθηκών διαβίωσης, της φτώχειας και της εξαθλίωσης που είχαν υποστεί.

Έτσι ενώ ήταν ένα έθιμο ευρύτατα διαδεδομένο στον Πόντο, στην Ελλάδα περιορίστηκε σε πολύ συγκεκριμένες περιοχές. Το σημαντικό όμως είναι ότι δεν σταμάτησε να παίζεται.

Τα ποντιακά χωριά του νομού Κοζάνης, Άγιος Δημήτριος (1935), Αλωνάκια(1926), Ασβεστόπετρα(1932), Καρυοχώρι(1933), Κομνηνά(1928), Πρωτοχώρι(1927), Σκήτη(1935) και Τετράλοφος (1927) ήταν τα χωριά που πρώτα συνέχισαν το έθιμο στην Ελλάδα (στις παρενθέσεις αναφέρονται οι πρώτες αναβιώσεις των Μωμόγερων στο κάθε χωριό.) Στα παραπάνω χωριά παίζεται η παραλλαγή των Μωμόγερων από την Λιβερά και το Καπίκιοι της Ματσούκας της επαρχίας Τραπεζούντας (οι χορευτές είναι ντυμένοι ως φουστανελοφόροι, η ομάδα είναι πολυπρόσωπη)

Μία διαφορετική μορφή του δρώμενου συναντάμε στο χωριό Θυρλόριο του Νομού Κομοτηνής. Η ονομασία του εθίμου είναι 'Κιτί - Γοτσάς' σε αντίθεση με τα Μωμογέρια του νομού Κοζάνης εδώ βλέπουμε την θεατρική μορφή (διάλογοι) του δρώμενου να υπερισχύει σε σχέση με το χορό και το τραγούδι. Η ομάδα αποτελείται από το κεντρικό πρόσωπο τον Κιτί - Γοτσά (αρχιμωμόγερο) καθώς επίσης από την νύφη και τον αράπη (ολιγοπρόσωπη ομάδα). Η καταγωγή των κατοίκων του Θυρλορίου είναι από την Κερασούντα και από το Γάρς (Κάρς), η χορευτική ομάδα είναι ντυμένη με δέρματα ζώων.

Την τελευταία δεκαετία παρατηρείται μία έξαρση στην αναβίωση του εθίμου από πολλούς Ποντιακούς συλλόγους σε όλη τη χώρα.

Θα ήθελα να συστήσω την προσοχή όλων αυτών που θέλουν να κάνουν τους Μωμόγερους. Οι Μωμόγεροι δεν παίζονται με μια απλή αντιγραφή - μίμηση, πρέπει να γίνουν βίωμα και τα βιώματα αποκτώνται με τα χρόνια και με την συμμετοχή στην ομάδα των Μωμόγερων και το πιο σημαντικό είναι το δρώμενο να λαμβάνει χώρα στο φυσικό του περιβάλλον που είναι τα χωριά με ποντιακό πληθυσμό.

Οι μωμόεροι ή όποιο άλλο όνομα έχει δοθεί στο συγκεκριμένο δρώμενο θα πρέπει να το προστατέψουμε και να το διαφυλάξουμε όλοι εμείς οι άνθρωποι της παράδοσης από τους ασυνείδητους που κυκλοφορούν στο χώρο μας όπως το προστατέψαν και το έφεραν ως τις μέρες μας οι πρόγονοι μας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- 1. ΑΡΧΕΙΟΝ ΠΟΝΤΟΥ
- 2. ΕΓΚΥΚΛΟΠΕΔΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ / ΜΑΛΛΙΑΡΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑ
- 3. ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ / ΣΤΑΘΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ
- 4. ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ / ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΑΜΟΥΗΛΙΔΗ
- 5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗ
- 6. ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΕΘΙΜΟΥ

Έψαλλαν και φέτος τα κάλαντα των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας με τη συνοδεία της κ. Έφης Αμοιρίδου και μελών του Δ.Σ. στο Μητροπολίτη, το Νομάρχη, τη Δήμαρχο, τον Στρατηγό, τους Βουλευτές καθώς και στην αγορά της Βέροιας.

385.000

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ Ε.Λ.Β.

www.elverias.gr

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ “ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ”

- Οι στήλες του «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ» είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του.
- Όλα τα κείμενα πρέπει να στέλνονται σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο Microsoft Word ή Acrobat PDF) στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Ε.Λ.Β.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Δ.Σ. της Ε.Λ.Β. ευχαριστεί ολόψυχα την κ. Γεωργία Σαδανά για την φιλιξενία και προβολή της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας από την εκπομπή της «Καλημέρα ... στον αέρα», στην τηλεόραση EUROPE1 στις 21-11-2008. Η εκπομπή παρουσιάζει διάφορα σημαντικά θέματα, καθημερινά από τις 13:00 έως 15:00.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Δ.Σ. της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας ευχαριστεί ολόθερμα το κατάστημα νυφικών ‘ ‘Βυζαντινό’ ’ της κας Όλγας Παπαδοπούλου για την ευγενική προσφορά του στον εμπλουτισμό της ιματιοθήκης του συλλόγου.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

- 1. ΑΛΑΤΣΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ, ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΠΑΤΡ. ΙΩΑΚΕΙΜ 4 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310- 28291
- 2. ΑΦΟΙ ΚΑΛΛΙΑΡΙΔΗ Ο.Ε. ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ 7ο χλμ. ΒΕΡΟΙΑΣ-ΚΟΖΑΝΗΣ, τηλ. 23310- 9

ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΛΗΔΟΝΑ ΣΤΗ ΒΕΡΓΙΝΑ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Μετά από πρόσκληση του πολιτιστικού συλλόγου «ΑΙΓΕΣ» Βεργίνας έδωσε την δεύτερη παράστασή της η θεατρική ομάδα της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας στις 07/12/2008 στο χώρο του Δημαρχείου με μεγάλη επιτυχία.

Πλήθος κόσμου παρακολούθησε θαυμάζοντας και καταχειροκροτώντας τους ηθοποιούς μας που άριστα ερμήνευσαν το έργο 'ΚΑΛΗΔΟΝΑΣ' του Φίλωνα Κτενίδη.

Την παράσταση παρακολούθησαν ο Δήμαρχος Βεργίνας Νίκος Παπαποστόλου και σύσσωμο το δημοτικό συμβούλιο, ο πρόεδρος του πολιτιστικού συλλόγου Νίκος Ικόγκος με το διοικητικό συμβούλιό του και ο πρόεδρος της Ευξείνου Λέσχης Λάζαρος Ζευγαρόπουλος με μέλη του Δ.Σ.

Συντελεστές της παράστασης είναι οι:

- Τσαχουρίδης Λευτέρης - Σκηνοθεσία
- Μιχαηλίδου Λένα - Γεωργούδη Νότη Κοστούμια
- Μαυρίδης Στράτος - Σκηνικά
- Μωυσίδου Αντωνία - Υποβολέας
- Τσιαβός Τάκης - Επιμέλεια συντονισμού
- Μπελαλίδης Παναγιώτης - Ηλεκτρολόγος
- Δεμερτζίδης Χάρης - Υπεύθυνος θεατρικού τμήματος

Τους ρόλους ερμήνευσαν οι:

- Αθανασιάδου Δέσποινα - Καρτερή
- Βοργιατζίδης Νίκος - Πάννης
- Δεμερτζίδης Χάρης - Γειτονόπουλο
- Διαμαντόπουλος Γρηγόρης - Θόδωρος
- Ελευθεριάδης Σούλης - Λυράρης
- Ζαμπάκας Βασίλης - Ηράκλης
- Ιντζεβίδης Λάμπης - Βέβαιας
- Μουρατίδης Παναγιώτης - Γειτονόπουλο
- Μπεσίνια Μαρία - Γειτονόπουλο
- Μωυσίδου Αντωνία - Νυφίτσα
- Πουλτίδου - Μπουζίνη Κική - Στοφορίνα
- Περβολαράκη Ελένη - Βασιλική
- Σιγγιρίδης Κώστας - Ανέστης
- Ταϊλαχίδου Ελένη - Παρθένα
- Φενερίδης Φίλιππος - Γειτονόπουλο

ΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΧΗ ΧΡΟΝΙΑ «ΜΩΜΟΓΕΡΙΑ» ΣΤΗ Ν. ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ

Η Ευξείνου Λέσχη Βέροιας και ο πολιτιστικός σύλλογος της Ν. Νικομήδειας 'ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ', παρουσίασαν το έθιμο-δρώμενο των Μωμόγερων στα πλαίσια του δωδεκαήμερου, την Κυριακή 4/1/2009 στη Ν. Νικομήδεια Ημαθίας.

Το δρώμενο ξεκίνησε στις 10:30 το πρωί και αφού η ομάδα, ακολουθούμενη από πολύ κόσμο, γύρισε όλα σχεδόν τα στενά του χωριού από σπίτι σε σπίτι, κατέληξε στην πλατεία του χωριού.

Η μέρα ήταν κρύα και όλα ήταν χιονισμένα (κατά το μεσημέρι άρχισε πάλι να χιονίζει), αλλά ζέσταινε τις ψυχές και τις καρδιές όλων όσων συμμετείχαν, η άριστη φιλοξενία των κατοίκων του χωριού, που ήταν για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά έτοιμοι, με τα τραπέζια τους έξω στο δρόμο στρωμένα με διάφορα εδέσματα και ποτά. Υπεύθυνος χοροδιδάσκαλος της ομάδας ήταν ο ακούραστος Βασίλης Ασβεστάς και συνόδευαν με τη λύρα τους οι Μαχανίδης Χαράλαμπος και Ζαμπάκας Βαγγέλης, στο αγγείο όπως πάντα ο ταλαντούχος μας Τσανασίδης Γιάννης και στο ταούλ ο Τσανασίδης Μιχάλης. Παρευρέθηκαν και τίμησαν με την παρουσία τους ο πρόεδρος της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος Γιώργος Παρχαρίδης, ο πρόεδρος της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας Λάζαρος Ζευγαρόπουλος, ο νυν πρόεδρος του συλλόγου Ν. Νικομήδειας Χαράλαμπος Μαχανίδης, ο πρώην πρόεδρος Νίκος Παπαδόπουλος, μέλη των Δ.Σ. των δύο συλλόγων και πολύς κόσμος.

«Όντας με παίρνει ο λογισμός»

Ο Δήμος Βέροιας και συγκεκριμένα η Αντιδημαρχία Αθλητισμού και Νεολαίας διοργάνωσε μια πολύ όμορφη εορταστική-λαογραφική εκδήλωση εθίμων 12ημέρου στις 21-12-2008 στο Χώρο Τεχνών.

Στην εκδήλωση αυτή συμμετείχαν: το Λύκειο Ελληνίδων Βέροιας με «Βεγγέρα Χριστουγέννων στη Βέροια», ο Σύλλογος Βλάχων Βέροιας με «Εθίμα 12ημέρου», η Θρακική Εστία Βέροιας με «Τα εννιά Φαγητά», ο Σύλλογος Μικρασιατών Βέροιας με «Κάλαντα Μ. Ασίας», η Ευξείνου Λέσχη Βέροιας με τους «Μωμόγερους» και το τμήμα Λαογραφίας του ΚΕΠΑ Βέροιας με τα «Ρουγγάτσια».

Την ομάδα των Μωμόγερων συνόδευαν: ο Γιώργος Ιωσηφίδης με τη λύρα του, ο Γιάννης Τσανασίδης με το αγγείο και ο Δημήτρης Ουσταμπασιδής με το ταούλ.